

Відновна хірургія зародилась в сиву давнину, оскільки одвічною мрією людства було відновлення втрачених або ушкоджених частин тіла, або просто уражених хворобою органів. За одним із переказів, брати Космо і Даміан, які жили в III столітті нашої ери в Сирії, пересадили ногу негра білій людині. Чим закінчилася дана операція невідомо. II століття датують виникнення індійського способу пластики носа. Відомий також італійський спосіб ринопластики, секретом якого володіла сім'я Бранко із Сицилії. Отже, виходить, що трансплантологія як наука була цікава людству уже давно. Проте, істотного розвитку дана галузь зазнала тільки на початку минулого століття. Трансплантація сформувала навколо себе дві протилежні позиції: як панацея від захворювань, що вважаються невиліковними, але з іншого боку трансплантологія постає для нас як варварське лікування, яке передбачає взяття частини тіла в однієї людини і пересадка іншій, навіть бувають випадки, коли трансплантант належить мертвому тілу. В якості виправдання даної процедури може бути приведена концепція «фізіологічного колективізму», яка була розроблена А.Богдановим, організатором першого інституту переливання крові в 30-ті роки минулого століття як можливість об'єднати суспільство і продовжити життя. Сучасні трансплантологи не намагаються створити утопічної легенди про новий спосіб лікування. Вони просто намагаються наблизити суспільство до думки, що з'явився новий спосіб лікування, який в змозі вилікувати досі невиліковні хвороби. Трансплантацію можна також розглядати як порушення всіх стандартних релігійних та етичних норм. Тіло людини-це колыска життя. Його потрібно берегти, проявляти до нього належне ставлення, і не використовувати його як засіб досягнення мети, навіть такої безкорисливої. Такі серйозні протиріччя між вже сформованими релігійними та етичними уявленнями і новим способом лікування заставляють задуматись кожного про доцільність останнього. Як стверджує Войцех Сломський: «Проведення трансплантації органу завжди забезпечують три сторони: донор, пацієнт, а також лікар. Кожен з цих трьох суб'єктів втягнутий в моральні проблеми трансплантації.»(1, с.65). Чимало хто вважає, що лікарю найлегше в даному випадку. Однак відповідальність за дану процедуру покладена саме на нього, адже лікар визначає буде чи не буде проведена трансплантація взагалі. Йому належить вибрати відповідного донора, який буде підходити реципієнту якнайкраще, тобто визначає умови, за яких користь від проведеної операції була б максимальною. Саме лікарю належить вибрати черговість надання пацієнтам донорської допомоги. Лиш від лікаря залежить чи буде ще додатково скорочене життя реципієнта, яке через хворобу і так коротке, коли трансплантація не виправдає себе. Але жоден лікар не дає сто відсоткової гарантії щодо ризику, який донор чинить по відношенню до свого здоров'я. Здавалося б, стати героєм і врятувати життя людини благородно, але як щодо власного життя? Також такій людині в подальшому належить змінити своє життя. Йому доведеться викреслити з побуту дії, які б викликали виснаження, ейфорію чи просто призводили б до зайвого викиду адреналіну. Чи тотожна за своєю цінністю така компенсація? Це вибір, до якого кожен донор повинен прийти самостійно. І остання за чергою, але не за значимістю роль відведена для реципієнта. Для цієї людини це чи не останній спосіб залишитися в живих. Дана операція визначає перебіг подальшого життя реципієнта, визначить можливості, які будуть надані хворому. Проте, це можливо стане останнім, що він бачитиме у своєму житті. Але ця історія може мати і іншу кінцівку: хворий може вилікуватись і стати повноцінним членом суспільства. Отже, виходить, що постійна дилема трансплантації – це одвічна проблема прийняття правильного рішення, яка постає як перед лікарем, так і перед донором чи реципієнтом. І найбільше користі принесе трансплантація тільки тоді, коли всі дії, виконувані цими трьома сторонами, будуть узгоджені і взаємопов'язані. Як і будь-який спосіб лікування, трансплантація ще не зовсім досконала, проте уже існуючий рівень надійності цього методу лікування дозволяє звертатися до нього знову і знову.

Література:

1. Сломський Войцех, Біоетика.-Суми.- 2008.
2. Коновальський М.П. Оперативна хірургія. – К.- 2010

Наук. кер. – Козинцева Т.О., доцент СумДУ